

A

- A contrario (λατ) – εκ του αντιθέτου
- A posteriori (λατ) – εκ των υστέρων
- A priori (λατ) – εκ των προτέρων
- A propos (γαλλ) – επί τη ευκαιρία
- Ab absurdo (λατ) – διά του ατόπου (διά την εις άτοπον απαγωγής)
- Ab aeterno (λατ) – από πάντα, ανέκαθεν
- Ab origine (λατ) – από την αρχή
- Ab ovo (λατ) – (από το αυγό) – εξαρχής, απ' την αρχή
- Ad hoc (λατ) – γι' αυτό το σκοπό, περίπτωση ή χρήση
- Ad libitum (λατ) – κατά βούληση
- Ad litteram (λατ) – κατά γράμμα
- Alea jacta est (λατ) – ο κύβος ερρίφθη
- Alibi (λατ) - άλλοθι
- Alter ego (λατ) – το άλλο εγώ, ο άλλος εαυτός – αχώριστος φίλος
- Amantes sunt amentes (λατ) – οι ερωτευμένοι δεν έχουν διαύγεια του νου
- Anno Domini (A. D.) (λατ) – έτος Κυρίου, μετά Χριστόν
- Ante meridiem (a.m) (λατ) – προ μεσημβρίας
- Ante portas (λατ) – προ των πυλών
- Appendix (λατ) - παράρτημα
- Ars gratia artis (λατ) – η τέχνη για την τέχνη
- Aurea mediocritas (λατ) – η χρυσή μετριότητα

B

- Bona fide (λατ) – καλή τη πίστει

C

- Caput mundi (λατ) – το κέντρο του κόσμου
- Carpe diem (λατ) – να απολαμβάνεις την ημέρα
- Casus belli (λατ) – αιτία πολέμου
- Che sarà, sarà (ιταλ) – αυτό που είναι να συμβεί, θα συμβεί

- Cherchez la femme (γαλλ) – αναζητήστε τη γυναίκα
- Circa (c ή ca) (λατ) - περίπου
- Citius, altius, fortius (λατ) – ταχύτερα, ψηλότερα, δυνατότερα (Ολυμπιακοί Αγώνες)
- Codex (λατ) - κώδικας
- Cogito ergo sum (λατ) – σκέφτομαι άρα υπάρχω (Descartes)
- Consensus (λατ) – συμφωνία, συναίνεση
- Curriculum vitae (cv) (λατ) – βιογραφικό σημείωμα

D

- De gustibus et coloribus non disputandum (λατ) – περί γεύσεων και χρωμάτων δεν πρέπει να γίνεται συζήτηση / καθένας είναι ελεύθερος να σκέφτεται και να επιθυμεί ό,τι θέλει
- De nihilo nihil (λατ) – εκ του μηδενός μηδέν
- De profundis (λατ) – εκ βαθέων
- Delirium tremens (λατ) – τρομώδες παραλήρημα
- Dessous (γαλλ) –τα μη γνωστά στοιχεία υπόθεσης
- Divide et impera (λατ) – διαίρει και βασίλευε (Μακιαβέλι)
- Dolce far niente (ιταλ) – είναι γλυκό το να μην κάνεις τίποτα
- Dum spiro spero (λατ) – όσο ζω, όσο αναπνέω, ελπίζω
- Dura lex sed lex (λατ) – σκληροί οι νόμοι, αλλά νόμοι

E

- E pur si muove (ιταλ.) – και όμως κινείται (Γαλιλαίος)
- E mail (αγγλ.) – ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
- Erratum, errata (λατ.) – λάθος σε τυπωμένο ή γραπτό κείμενο
- Et cetera, etc. (λατ) – και τα λοιπά
- Et tu Brute (λατ) – και συ Βρούτε (Ι. Καίσαρας), για προδοσία φίλου
- Ex cathedra (λατ) – από καθέδρας, για ειδικό όταν μιλά για θέματα που είναι στο πεδίο των γνώσεων του / μτφ.με τρόπο δογματικό
- Ex consuetudine (λατ) – όπως είναι συνήθεια
- Ex nihilo (λατ) – εκ του μηδενός
- Ex officio (λατ) – εκ του αξιώματος, από θέσεως

- Exempli gratia, e. g. (λατ) – παραδείγματος χάριν

F

- Fama volat (λατ) – η φήμη πετάει
- Furor poeticus (λατ) – ποιητικός οίστρος

G

- Gestalt (γερμ.) - στη ψυχολογία η μορφή, ολοκληρωμένη ενιαία δομή
- Grosso modo (λατ) – πάνω κάτω, χοντρικά

H

- Hic et nunc (λατ) – εδώ και τώρα
- Hoc loco (λατ) – σ' αυτό το μέρος
- Homo (λατ) – άνθρωπος
- Homo sapiens (λατ) – έμφρων άνθρωπος, είδος του γένους homo στο οποίο εντάσσεται ο σημερινός άνθρωπος
- Honoris causa (λατ) – τιμής ένεκεν, τιμητικώς
- Horror vacui (λατ) – ο τρόμος του κενού

I

- Ibidem , ibid (λατ) – στο ίδιο μέρος, παραπομπή σε έργο ή κείμενο που έχει αναφερθεί προηγουμένως
- Idem, id (λατ) – ο ίδιος
- Imperium in imperio (λατ) – κράτος εν κράτει
- In absentia (λατ) – εν απουσία
- In abstracto (λατ) – αφηρημένα, θεωρητικά
- In aeternum (λατ) – εις τον αιώνα, πάντοτε
- In concreto (λατ) – συγκεκριμένα, απτά
- In medias res (λατ) – στο κέντρο, στο μέσο των πραγμάτων, στο μέσο της διήγησης
- In memoriam (λατ) – εις μνήμη
- In posse (λατ) – εν δυνάμει
- In statu quo (λατ) – στην ισχύουσα, στην υφισταμένη κατάσταση πραγμάτων

- In toto (λατ) – εξ ολοκλήρου
- In vino veritas (λατ) – εν τω οίνω η αλήθεια
- Incipit (λατ) – η πρώτη λέξη πολλών μεσαιωνικών χειρογράφων

L

- Lacuna (λατ) κενό, χάσμα
- Lapsus linguae (λατ) – λάθος από απροσεξία κατά τον προφορικό λόγο
- Lato sensu (λατ) – από ευρεία έννοια
- Lectio (λατ) - γραφή
- Lex non scripta (λατ) – άγραφος νόμος
- Licentia poetica (λατ) – ποιητική άδεια
- Luce clariore (λατ) – ηλίου φαεινότερον

M

- Mare nostrum (λατ) – η θάλασσα μας, για τους Ρωμαίους η Μεσόγειος
- Mass media (αγγλ) – μέσα μαζικής επικοινωνίας
- Mea culpa (λατ) – από δικό μου σφάλμα
- Mens sana in corpore sano (λατ) – νους υγιής εν σώματι υγιεί
- Modus operandi (λατ) – τρόπος του ενεργείν
- Modus vivendi (λατ) – τρόπος του ζην, συμβιβαστική λύση ανάμεσα σε αντιτιθέμενες απόψεις

N

- Ne plus ultra (λατ) – όχι περαιτέρω, κάτι που έχει επιτύχει υψηλό βαθμό τελειότητας
- Non paper (αγγλ) – ανεπίσημο έγγραφο

O

- O tempora! O mores! (λατ) – Ω καιροί! Ω ήθη! (Κικέρωνας)
- Opus magnum (λατ) – μεγάλο έργο

P

- Pace (λατ) – με τον οφειλόμενο σεβασμό στο όνομα κάποιου
- Panem et circenses (λατ) – άρτον και θεάματα
- Par avion (γαλλ) – αεροπορικώς
- Pax (λατ) - ειρήνη
- Persona grata (λατ) – ευπρόσδεκτο πρόσωπο
- Post meridiem, p. m. (λατ) – μετά μεσημβρία
- Post scriptum, p. s. (λατ) - υστερόγραφο
- Primus inter pares (λατ) – πρώτος μεταξύ ίσων

Q

- Quo vadis (λατ) – πού πηγαίνεις
- Quod erat demonstrandum, QED (λατ) – όπερ έδει δείξει, σε μαθηματικούς συλλογισμούς σημαίνει ότι κάτι έχει αποδειχθεί

R

- Ratio (λατ) – ορθός λόγος, λογική
- Referendum (λατ) - δημοψήφισμα
- Res gestae (λατ) – πράξεις, πεπραγμένα
- Res, non verba (λατ) – γεγονότα, όχι λόγια

S

- Saeculum, saec (λατ) - αιώνας
- Scilicet, scil, sc (λατ) - δηλαδή
- Sequitur (λατ) - ακολουθεί
- Sic (λατ) – έτσι – χρησιμοποιείται στο γραπτό λόγο μέσα σε παρένθεση για να υπογραμμίσει την αυτολεξεί απόδοση φράσης κάποιου
- Sic transit gloria mundi (λατ) – έτσι παρέρχεται η δόξα του κόσμου, ματαιότητα της ανθρώπινης εξουσίας
- Sine die (λατ) – χωρίς καθορισμένη ημερομηνία
- Sine nobilitate, snob (λατ) – χωρίς τίτλο ευγενείας

- Sine qua non (λατ) – εκ των ων ουκ άνευ – για να δηλωθει απαραίτητος, απαραίβατος όρος
- Sol lucet omnibus (λατ) – ο ήλιος λάμπει για όλους
- Sotto voce (ιταλ) - χαμηλοφώνως
- Status quo (λατ) – η ισχύουσα κατάσταση πραγμάτων
- Sui generis (λατ) – του εαυτού γένους, ιδιότυπος, ιδιόρρυθμος χαρακτήρας προσώπου ή πράγματος

T

- Tabula rasa (λατ) – αποξεσμένος πίνακας, άγραφο χαρτί, άγραφος πίνακας – στη φιλοσοφία ο νους και η ψυχή σαν άδειος, κενός πίνακας
- Terra incognita (λατ) – άγνωστη, ανεξερεύνητη περιοχή – άγνοια για ένα τομέα γνώσεως ή εμπειρίας
- Testimonium (λατ) – μαρτυρία

U

- Ubi mel, ibi apes (λατ) – όπου υπάρχει μέλι, εκεί υπάρχουν και μέλισσες
- Ultima ratio (λατ) – το τελευταίο επιχείρημα
- Ultimatum (λατ) - τελεσίγραφο
- Urbi et orbi (λατ) – στην πόλη (Ρώμη) και στην οικουμένη, παντού

V

- Vade mecum (λατ) – πήγαινε μαζί μου – για βιβλία που συμβουλευεται κανείς συχνά
- Veni, vidi, vici (λατ) – ήλθα, είδα, νίκησα (I. Καίσαρας) – εύκολη νίκη
- Verbi gratia (λατ) – λόγου χάρη
- Vertigo (λατ) – ίλιγγος, σκοτοδίνη (κυρίως για πιλότους)
- Veto (λατ) – αρνησικυρία, βέτο
- Via media (λατ) – μέση οδός
- Vice versa (λατ) – αντιστρόφως, αντιθέτως
- Vita activa (λατ) – δραστήριος βίος
- Vita contemplativa (λατ) – θεωρητικός βίος
- Viva voce (λατ) - προφορικώς
- Vivere pericolosamente (ιταλ) – το επικινδύνως ζην, το να ρισοκινδυνεύει κανείς
- Vox populi vox dei (λατ) – φωνή λαού, φωνή θεού

Επιμέλεια: Βαγγέλης Κάσσορ

Φροντιστήριο ΠΡΙΣΜΑ – Κάλυμνορ prisma1@klm.forthnet.gr

Φροντιστήριο ΠΡΙΣΜΑ - Κάλυμνορ